

NYT

Nr. 27 - November 1993

fra DANMARKS FLYVEMUSEUM og FLYVEMUSEETS VENNER

Nye åbningstider

En analyse af besøgstallet på Center Mobilium viser - ikke uventet - at en meget stor del af de besøgende kommer i sommermånederne, og af den resterende del kommer de fleste i weekenden.

Derfor ændres åbningstiderne fra Nytår. I den egentlige højsæson, 1. juni til 18. september, er museet åbent alle ugens dage fra kl. 10 til kl. 19.

Udenfor højsæsonen vil der kun være åbent i weekends, helligdage og efterårsferie samt i dagene omkring Jul og Nytår fra kl. 10 til 16.

Det vil dog være muligt at få åbnet museerne udenfor åbningstiderne - mod betaling.

Kontingentet

Der er desværre nogle medlemmer af Flyvemuseets Venner, der endnu ikke har betalt kontingent for i år. Til dem er der vedlagt et giroindbetalingskort, som bedes benyttet snarest muligt - der er stort behov for pengene.

Kontingentet er 150 kr., for pensionister 100 kr., men man må meget gerne betale mere!

Skattefri gaver

Vi tillader os at henlede medlemmernes opmærksomhed på, at bidrag til Flyvemuseets Venner kan fradrages i den skattepligtige indtægt efter bestemmelserne i Ligningslovens paragraf 8A.

Svæveflyvehistorie

I forbindelse med sit 50-års jubilæum i foråret har Nordsjællands Flyveklub udgivet en smuk og veldokumenteret klubhistorie, redigeret af Eli V. Nielsen. Den er på 60 sider, er i næsten A4 format og koster kun 75,00 kr.

Ekspedition: Mogens Bringø, Lillevang 15, 3460 Birkerød.

Utu på museum

Danmarks Flyvemuseum har en pæn samling af svævefly fra trediverne og fyrreerne. De er af træ og lærred, men i dag er kompositmaterialer næsten enerådende ved fremstillingen af svævefly.

Og nu har museet også fået en repræsentant for den nye generation i sine samlinger. Det er en KK-1e Utu, et énsædet svævefly i standardklassen, konstrueret og fremstillet i Finland af OY Fibera.

Prototypen fløj første gang i 1964, og frem til 1970 blev der bygget i alt 22, hvoraf to blev eksporteret til Danmark.

Utu, typebetegnelse KK-1e, har en spændvidde på 15,00 m og en længde på 6,50 m. Tomvægten er 200 kg, den maximale startvægt 310 kg. Det bedste glidetæl er 35 ved 81 km/t, mindste synkehastighed 0,6 m/s ved 74 km/t.

Museets Utu, der er en gave fra Delta 3 Gruppen i Køge, har byggenummer 15 og er bygget i 1967. Den fløj oprindeligt i Finland som OH-349, men kom til Danmark i 1975 og blev nu registreret OY-XCJ.

Den anden danske Utu (OY-FKX) kom til Danmark i 1969, men blev solgt til Island i 1979.

Lund Hansens negativer

Pressefotograf Helmer Lund Hansen, der døde den 10. november i fjor, 82 år gammel, var fra sin tidlige ungdom meget flyveinteresseret. Han lærte at flyve på Lundtofte i 1938 og købte efter krigen en Piper Cub OY-POL, hvormed han fløj luften tynd over Europa. Senere blev han medejer af en Citabria og senere en Cherokee, og han fortsatte med at flyve, til han var langt op i 70'erne.

Lund Hansen efterlod sig en stor samling af glasplade-negativer fra 1930'erne. De af dem, der har flyvemotiver, har hans enke skænket til Flyvemuseet, og fra Danske Flyvejournalisters Klub har Flyvemuseets Venner modtaget en donation på 5.000 kr., der er øremærket til fremstilling af forstørrelser efter dem til udstilling på flyvemuseet i Billund.

*KZII prototypen
(Foto: H. Lund Hansen)*

Generalforsamlingen

Den 27. maj afholdtes ordinær generalforsamling, og den fik som sædvanligt et yderst roligt forløb.

Bestyrelsen fik decharge for årsregnskabet.

Til bestyrelsen nyvalgtes administrerende direktør Kai Frederiksen, Dansk Flyforsikringspool og administrerende direktør Jørgen Kring, CenterMobilium. Øvrige valg var genvalg.

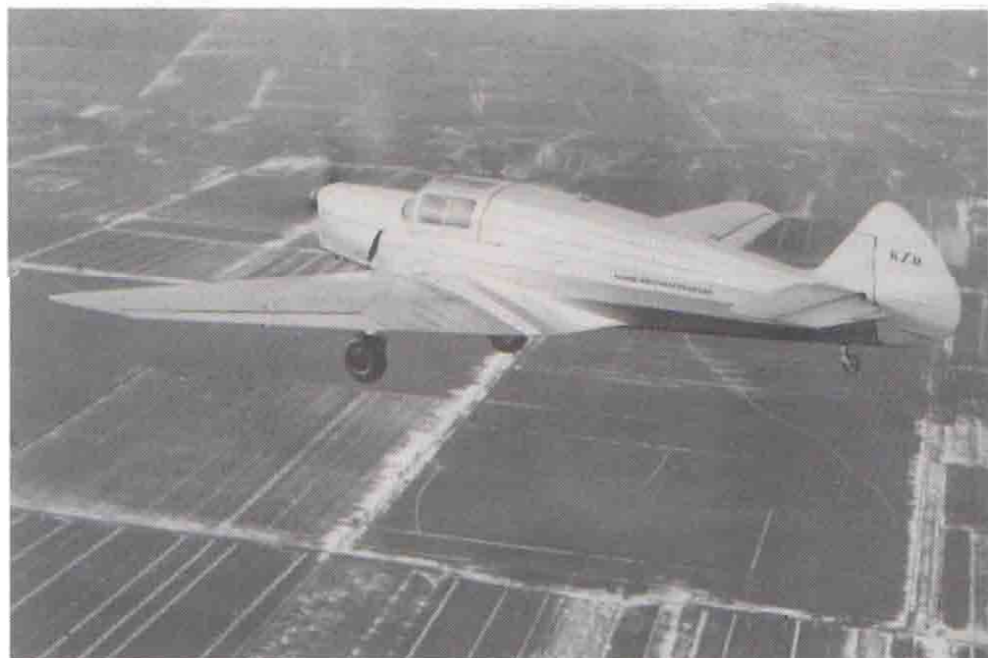
Afgang

I forrige nummer kunne vi berette, at der var kommet et ultraletfly af typen Rotex Rallye 2B op at hænge på flyvemuseet.

Det gør det ikke mere. Det var et indlånt fly, men den person, vi havde lånt det af, har nu solgt det - og den nye ejer vil bruge det til at flyve med.

Men det kommer måske tilbage til museet på et senere tidspunkt.

Skulle nogen i øvrigt have kendskab til UL-fly, der er taget ud af drift, må hun/han gerne formidle en aflevering til Danmarks Flyvemuseum - vi er også museum for den ultralette flyvning.

Fadderskabsgrupper

På de fleste museer er der ansat konservatorer og museumsteknikere, der restaurerer museumsgenstande og klargør dem til udstilling.

Det er imidlertid ikke tilfældet på Danmarks Flyvemuseum, og det er ikke, fordi der ikke er brug for dem - tværtimod.

Den barske kendsgerning er, at vi ikke har råd til lønnete medarbejdere, men må basere os på frivillig arbejdskraft.

Og det er der såmænd ikke noget nyt i. Frivillige fra Dansk Flyvehistorisk Forening har i over 25 år stået for Flyvemuseets »filial« på Egeskov og har også konserveret/renoveret adskillige fly m.v.

Også i Billund har den frivillige arbejdskraft været helt uundværlig, såvel ved opbygningen af museet som senere, og her har Danmarks flyvehistoriske Selskab nu oprettet »fadderskabsgrupper«, der tager sig af de fly, der står parkeret udendørs i sommermånederne. Grupperne ledes af flyteknikere, der under deres tjeneste i Flyvevåbnet har arbejdet på de respektive typer.

I oktober-nummeret af Cockpit, medlemsblad for Danmarks flyvehistoriske Selskab, er der en artikel om fadderskabsgrupperne, og som eksempel på hvad deres meget nyttige arbejde består af, citerer vi hvad Ulrich Schack skriver om TF-100F Super Sabre gruppen:

- Vores gruppe, som består af 5 mand, har rigeligt at se til. Oprindelig var Kristian Nielsen fra Århus, som er den flittigste af os, ved at opgive ævred. Han kunne ikke få hul på konserveringen, så lige meget hvor meget han pudsede, vedblev vor F-100 at være mat. Men efter at der var lagt tilstrækkeligt knofedt i kludene, gik der hul og efterhånden synes jeg, at vi har fået et hæderligt resultat.

Hele kroppen er nu her på sensommeren blevet blank igen, og vi mangler kun bagbords side af siderøret. Bæreplanerne og undersiden gemmer vi til vinter, hvor vi også har tænkt os at gøre noget ved de skader, som flyet har fået under transport.

Desværre har vi også konstateret aluminiumspest i beklædningen på kroppen ved bagkanten af bæreplanet. Udbedring af disse skader kræver hjælp af fagfolk, men mon ikke dette skulle være muligt under kommende møder i magasinhangaren i vinter?

Museets vartegn

Så er alle tre T-33A »i luften« på flyvemuseets vartegn ved den nye hovedindkørsel. DT-923 blev opsat allerede den 11. september i fjor, og man havde oprindelig håbet at have alle tre klar inden årets udgang. Men klargøringen af de to sidste fly blev mere langvarig end forudset, så DT-497 kom først op den 5. maj i år og DT-289 den 29. juni.

Det første fly blev klargjort af medlemmer af Danmarks flyvehistoriske Selskab i Billund, de to andre af et hold af pensionerede teknikere fra FSN Skrydstrup.

Nyt telefonnummer

Flyvemuseets Venners kasserer, fru Grethe Schultz, har fået nyt telefonnummer:

Redaktør Povl Westphall in memoriam

Den 26. august i år mistede dansk flyvning en af sine mest trofaste venner og forkæmpere, redaktør Povl Westphall.

Undertegnede har ganske vist »kun« kendt Povl Westphall fra 1950, hvor vi dyrkede megen helikopterflyvning sammen både i Danmark og Vesttyskland. Men han fortalte, at han altid har været flyveinteresseret, og det var fantastisk, hvad den interesse skaffede ham af viden om flyvning, og hvordan han - takket være en fænomenal hukommelse - var i stand til at huske og øse af denne viden gennem sit lange, indholdsrige liv.

Flyveinteressen medførte også, at han helt tilbage fra 1939 til 1957 var valgt til bestyrelsesmedlem i Danske Flyvejournalisters Klub. Og her blev han atter indvalgt i 1959, hvor han størstedelen af tiden var næstformand, indtil han i 1991 trak sig tilbage og samtidig blev udnævnt til æresmedlem i foreningen.

Et andet og tidligere æresmedlemskab erhvervede Povl Westphall sig i støtteforeningen Flyvemuseets Venner. Her var han fra stiftelsen

i 1975 foreningens meget energiske og populære formand, indtil han i 1984 bad om at blive afløst, og undertegnede fik æren at få lov til at efterfølge ham. Også der var der enstemmighed om at bede ham fortsætte i foreningen som æresmedlem.

Som privatperson og sine venners ven var Povl Westphall uovertruffen. I de næsten 43 år, jeg havde privilegiet at være hans ven, har vi haft utrolig mange dejlige og positive oplevelser sammen både herhjemme og på rejser såvel i Europa som interkontinentalt. Jeg havde således blandt meget andet fornøjelsen at ledsage og være med til at fejre Povl, da han med SAS på vej hjem fra Tokyo til København via Anchorage i 1973 - ifølge sin uundværlige logbog - passerede to millioner kilometer i luften.

Povl Westphall var en mand og en ven, som man aldrig glemmer.

Æret være hans minde.

Christian R. Hunderup

DANMARKS FLYVEMUSEUM

Center Mobilium
Ellehammers Allé 1
7190 Billund
Tlf. 75 35 32 22

Formand: civilingeniør Søren Jakobsen,
Byvej 70, 4682 Tureby.
Tlf. 53 68 35 23.

FLYVEMUSEETS VENNER

Formand: direktør Chr. R. Hunderup,
Slotsvej 49A, 2920 Charlottenlund.
Tlf. 31 64 06 14.
Kasserer: Grethe Schultz,
Lindevang 16, 2660 Brøndby Strand.
Tlf. 43 73 11 81. Giro 1 08 50 93.

Redaktør af NYT:

Hans Koføed,
Skt. Markus Allé 13⁴,
1922 Frederiksberg C. Tlf. 35 37 32 56.